

توفوو پنیر نیست: بازنگری آموزش بدون مدارس در طول کووید-۱۹

یونگ ژائو^۲

ترجمه روح الله خلیلی بروجنی^۳

چه چیزی آموزش داده می‌شود: بازنگری برنامه درسی

مقدمه

«توفوو پنیر نیست.» جمله‌ای است که به گروهی از معلمان یک مدرسه ابتدایی^۵ گفتم؛ مدرسه‌ای در هنگ کنگ که مُصمم است بحران کووید-۱۹ را به فرصتی برای بازنگری در آموزش تبدیل کند. توفوو پنیر نیست، بنابراین نباید انتظار داشته باشیم که بو و مزه‌ای شبیه پنیر داشته باشد. همچنین نباید وانمود کنیم که پنیر است یا تلاش کنیم بگوییم که طعم و بویی شبیه پنیر دارد. مطلبی که سعی در بیان آن داشتم این بود که باید این واقعیت را بپذیریم که مدارس بسته شده‌اند و نباید تظاهر کنیم که آموزش آنلاین درست شبیه آموزش حضوری است؛ بلکه باید بهترین شرایط را از موقعیت به وجود آمده فراهم کنیم. در آخرین مطلب وبلاگم^۶، این ایده را توضیح داده‌ام: **نمی‌توان تمام عملکردهایی را که مدارس در جامعه ما دارند با آموزش آنلاین جایگزین کرد، اما از آموزش آنلاین می‌توان خیلی بیشتر از اینکه فقط نسخه فشرده و کوچکی از آموزش حضوری است، انتظار داشت.**

در طی چند هفته گذشته، در بسیاری از کشورهای مختلف دنیا با معلمان و متولیان سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش گفت‌وگو کرده‌ام. من عمیقاً تحت تاثیر تعهد و فداکاری جهانی در فراهم کردن بهترین تجربه آموزشی برای دانش‌آموزان در طول دوره همه‌گیری کووید-۱۹ قرار گرفتم. افزون بر این، بسیاری از اقدامات افراد و سازمان‌ها، الهام بخش و مشوق من بودند تا درباره چگونگی تعلیم و تربیت در آینده تجدید نظر کنم.

¹ Tofu is not Cheese: Reimagine Education without Schools During Covid19

^۲ یونگ ژائو رئیس بخش آموزش جهانی دانشکده آموزش در دانشگاه اورگان است. آثار وی عمدتاً به پیامدهای جهانی شدن و فناوری در آموزش و پرورش متمرکز است.

^۳ سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

^۴ توفوو ماده‌ای غذایی شبیه پنیر است که از شیر سویا درست می‌شود ولی نه طعم و مزه و نه بوی پنیر را دارد.

⁵ ESF Quarry Bay Primary School (QBS)

⁶ <http://zhaolearning.com/category/blog/>

به نظر می‌رسد که وجه مشترک بین تمام روش‌های نوآورانه «**عدم بازگشت به همان روش آموزشی، پس از بازگشت به همان مدرسه**» است.⁷ اما متأسفانه تمایل بیشتر افراد، به جز گروهی کوچک از معلمان نوآور، بازگشت به همان مدرسه و همان روش آموزشی است. بیشتر دولت‌ها و مسئولان آموزش و پرورش به جای استفاده از فرصت‌های به وجود آمده ناشی از این بحران، در حال مدیریت بحران هستند. من تصمیم دارم درباره فرصت‌های به وجود آمده، به تدریج مجموعه مطالبی را در وبلاگم بنویسم و برای استفاده از این فرصت‌ها پیشنهادهایی را ارائه دهم.

من موضوع را با تجدیدنظر در برنامه درسی و این که آموزش چیست، شروع می‌کنم.

دست نگه دارید و دوباره فکر کنید: چه چیزی ارزش آموزش و یادگیری دارد؟

ما یک فرصت نادر داریم که آنچه را همیشه آموزش می‌دادیم (یا تلاش برای آموزش آن داشتیم) به چند دلیل بررسی کنیم.

اول: کووید-۱۹ سبب شده است تا بسیاری از آزمون‌ها، که دانش‌آموزان را در معرض استرس و فشار عصبی قرار می‌داد لغو شوند و دست کم فشار آموزش برای ارزشیابی، هرچند به طور موقت، از بین برود.

دوم: پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها باید به مدارک دیگری غیر از نمرات آزمون استناد کنند و بسیاری از دانشگاه‌ها اعلام کرده‌اند که تصمیم دارند از نمرات آزمون‌های استاندارد برای پذیرش استفاده نکنند. این تصمیم ممکن است برای برخی موقتی و برای برخی نیز دائمی باشد؛ زیرا به دلیل وجود کووید-۱۹، تعداد دانشگاه‌هایی که درصد کاهش الزام نمرات آزمون هستند، افزایش یافته است.

سوم: در جریان بحران کووید-۱۹ دولت‌ها و نهادهای رسمی به طور منطقی نمی‌توانند از مدارس انتظار داشته باشند که از برنامه درسی تجویزی پیروی کنند.

چهارم: آموزش آنلاین برای ارائه آموزش با کیفیت بالا در خصوص برخی از دروس که به طور سنتی مهم و با ارزش‌اند، مناسب نیست.

⁷ Not to return to the same education after we return to the same school

پنجم: اجبار دانش‌آموزان به یادگیری مطالب مشابه با سرعت و میزان یکسان و همچنین ارزش‌یابی از آموخته‌های آنها با آزمونی مشابه، غیراخلاقی و ناعادلانه است؛ زیرا محیط‌های یادگیری آنها به دلیل وضعیت خانوادگی‌شان به همین اندازه نابرابر و ناعادلانه است.

ششم: در طول این بحران، والدین و عموم مردم بیشتر نگران سلامت جسمی و همچنین سلامت اجتماعی و عاطفی فرزندان‌شان هستند تا محتوای علمی و آموزشی؛ بنابراین سیاست‌گذاران آموزشی و معلمان باید به این موضوع نیز توجه داشته باشند.

به این ترتیب ضرورت دارد سیاست‌گذاران آموزشی، مدیران مدارس، معلمان و والدین به‌طور جدی تجدیدنظر کنند: آیا لازم است مدرسه را شبیه‌سازی کنیم و هر آنچه را که قرار بود در مدرسه تدریس شود، آموزش دهیم؟ آیا این منطقی و خردمندانه است که از هر دانش‌آموزی بخواهیم با وجود شرایط فردی‌ای که دارد، مطالب مشابه را در زمان یکسان و مانند قبل یاد بگیرد؟ آیا این به نفع دانش‌آموزان و معلمان است که آنها را ملزم به پیروی از همان برنامهٔ درسی تجویزی کنیم که گویی هنوز در مدرسه هستند؟ پاسخ پیشنهادی من «خیر» است.

امکانات جدید: شایستگی‌های جهانی و دیجیتال

با این توصیف، این یک فرصت عالی برای آموزش مطالب متفاوتی است که آرزو داشتیم آنها را بتوانیم آموزش دهیم اما در برنامهٔ آموزشی مدرسه فضا و زمان کافی برای اجرای آن نداشتیم. شایستگی‌های جهانی و دیجیتال دو نمونه هستند.

از مدت‌ها قبل، از شایستگی‌های جهانی و دیجیتال به عنوان توانایی‌های مهم قرن بیست‌ویکم یاد شده‌است. در سال ۲۰۰۹ در کتابم با عنوان **درگیر راه یا رهبری راه: آموزش و پرورش آمریکایی در عصر جهانی شدن**^۸ افزون بر دنیای محلی و فیزیکی، موضوع ظهور دو دنیای جدیدی را به میان آوردم که انسان‌ها در آنها زندگی خواهند کرد؛ دنیای جهانی و دنیای مجازی (دیجیتال)^۹. باور دارم که این دو دنیا در زمینهٔ فعالیت‌های اقتصادی، تأثیرات سیاسی، زندگی اجتماعی و دوستی و همچنین آموزش به واقعیت تبدیل شده‌اند. توانایی داشتن زندگی موفق در این دو دنیا مهم‌تر از

^۸ Catching Up or Leading the Way: American Education in the Age of Globalization

^۹ global world and the virtual (digital) world

همیشه است، به خصوص با توجه به تغییراتی که کووید-۱۹ در جهان به وجود آورده است. اما سیاست‌گذاران آموزشی و مدارس با وجود استقبال گسترده از اهمیت این دو دنیا در مقام نظر، به ندرت تلاشی جدی برای کسب این شایستگی‌ها در مقام عمل کرده‌اند.

تعریف من از شایستگی‌های جهانی

وقتی به نوشته‌هایم درباره شایستگی‌های جهانی مراجعه کردم، شگفت‌زده شدم که عبارت زیر را در سال ۲۰۰۹ در مقاله‌ای آورده‌ام که در *مجله رهبری آموزشی*^{۱۰} منتشر شده است:

در حالی که این کلمات را می‌نویسم، جهان با یک بحران بی‌سابقه اقتصادی و ویروس کشنده H1N1 روبه‌روست. هر دو بحران شوک بزرگی هستند که نشان می‌دهد نسل بشر وارد عصر جدیدی شده است که در آن مرزهای جغرافیایی و سیاسی، دیگر برای جداسازی شش میلیارد عضو آن در سراسر جهان فایده‌ای ندارند.

تعریف‌های متفاوتی درباره شایستگی‌های جهانی وجود دارد. تعریف من به ماهیت انسجام و وابستگی متقابل بشریت در دنیای جهانی^{۱۱} متمرکز است. بنابراین تعریف من بر توانایی و دانش مورد نیاز برای درک وابستگی متقابل جهانی، اقتصاد جهانی، چالش‌ها و تعارض‌های جهانی و افزون بر این‌ها به اشتیاق و توانایی انجام اقدامات برای ایجاد تغییرات مثبت در جهان تأکید می‌کند تا همه انسان‌ها بتوانند در صلح و سعادت زندگی کنند.

افزایش اهمیت شایستگی‌های جهانی

شایستگی‌های جهانی درمیان همه‌گیری کووید-۱۹ ضرورت بیشتری یافته است. سال‌های اخیر شاهد ظهور بیگانه‌هراسی، نژادپرستی، ملی‌گرایی و انزواگرایی^{۱۲} در جهان بوده‌ایم. همه‌گیری بیماری کووید-۱۹، فقط اوضاع را تشدید کرده است. جامعه به هم پیوسته و وابسته انسانی با خطر افزایش درگیری و خشونت، بی‌ثباتی اجتماعی، احتمال رکود اقتصادی، سلب اعتماد، آسیب به منافع مشترک مانند محیط‌زیست و نابرابری و بی‌عدالتی روبه‌رو شده است. درحالی که می‌توانیم حماقت، جهل، کژاندیشی، حرص و طمع برخی سیاستمداران و شرکت‌های بزرگ را به خاطر همه این مشکلات و

¹⁰ASCD's Educational Leadership

¹¹ global world

¹² isolationism

چالش‌هایی که آینده بشر را تهدید می‌کنند، مقصر بدانیم، تنها با آموزش است که می‌توان به تغییرات مثبتی امیدوار بود. می‌توان امید داشت از طریق آموزش و پرورش، دانش‌آموزان امروز که رهبران سیاسی و تجاری، فعالان اجتماعی و شهروندان آینده هستند، درک بهتری از انسجام و وابستگی متقابل انسان‌ها پیدا کنند و به قدر کافی زیرک باشند تا از اقدامات کوتاه‌بینانه‌ای که منجر به فاجعه‌های بلند مدت می‌شوند، اجتناب کنند.

فرصتی نادر برای آموزش شایستگی‌های جهانی

به دلیل سیاست‌های جهانی ملی‌گرایانه و محافظه‌کارانه در چند سال اخیر، اشتیاق و علاقه به شایستگی‌های جهانی در آموزش و پرورش کاهش یافته است. اکنون زمان آن فرا رسیده است که توسعه شایستگی‌های جهانی به برنامه محوری آموزش و پرورش تبدیل شود. نه تنها به دلیل این که این امر ضروری‌تر و مهم‌تر شده است؛ بلکه به این دلیل که همه‌گیری کووید-۱۹ زمینه‌ای مناسب را برای اجرای این کار فراهم کرده است. اول، همه‌گیری کووید-۱۹ زمینه‌ای گرانبها برای توجه به شایستگی‌های جهانی، و نگاهی دوباره به انسجام و وابستگی متقابل انسان‌ها فراهم کرده است. دوم، دانش‌آموزان در خانه تنها شده‌اند (بنابراین آنها خواهان ارتباطات اجتماعی هستند) و نیاز به یادگیری آنلاین، سبب می‌شود برنامه‌های آموزشی در خصوص شایستگی‌های جهانی جذاب‌تر و امکان‌پذیرتر باشند. سوم، شکل و قالب آموزش آنلاین نسبت به آموزش حضوری، بستر موثرتری برای تجربه آموزش مشارکتی دانش‌آموزان در سراسر جهان فراهم کرده است.

شایستگی‌های دیجیتال: آموزش زندگی، یادگیری و کار در دنیای مجازی

شایستگی‌های دیجیتال، فراتر از توانایی استفاده از فناوری اطلاعاتی است که کودکان می‌توانند به تنهایی یاد بگیرند. این شایستگی‌ها، مجموعه کاملی از دانش، مهارت، توانایی‌های اجتماعی-عاطفی و دانش لازم برای زندگی، یادگیری و کار در دنیای مجازی است. دلیل این امر آن است که، همان طور که بیش از ده سال پیش در کتابم با عنوان **درگیر راه یا رهبری راه: آموزش و پرورش آمریکایی در عصر جهانی شدن** نوشتم:

... دنیای مجازی به اندازه دنیای فیزیکی، از نظر روان‌شناختی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی واقعی است. آنچه در دنیای مجازی اتفاق می‌افتد، تأثیر به‌سزایی در دنیای فیزیکی دارد. گفتن این نکته

که بسیاری از ما اکنون در هر دو دنیای فیزیکی و مجازی زندگی می‌کنیم اغراق نیست. اشتباه است این گونه فکر کنیم که دنیای مجازی غیر واقعی یا خیالی است (ص ۱۲۸).

من دنیای مجازی را با یک فرهنگ بیگانه مقایسه کردم. اگر کسی بخواهد با موفقیت در فرهنگ بیگانه زندگی کند، باید توانایی‌های مربوطه را داشته باشد. اگرچه مدارس وظیفه آماده کردن فرزندان برای شایستگی‌های دیجیتالی را بر عهده دارند، اما به دلیل تقاضا و فشار بیشتر روی برنامه آموزشی سنتی (که بیشتر روی مطالب درسی تاکید دارد) قادر به آماده کردن فرزندان برای زندگی، یادگیری، کار و معاشرت در دنیای مجازی نیستند. مدارس درس‌های سواد دیجیتال یا فناوری را ارائه می‌دهند، اما در بیشتر موارد، زمان اختصاص داده شده به این درس‌ها محدود است. به جای آموزش زندگی سالم در دنیای مجازی به دانش‌آموزان، بیشتر مدارس و والدین به دلیل نگرانی گسترده مبنی بر عدم ایمنی و مسئولیت کودکان در استفاده از وسایل دیجیتال، استفاده از این وسایل را ممنوع می‌کنند. اما ممنوعیت استفاده از وسایل دیجیتال فقط نتیجه عکس دارد و آموزش آنلاین ممنوعیت این وسایل را غیرممکن می‌کند.

این فرصتی عالی است که به کودکان کمک کنیم تا با صلاحیت و دانش وارد دنیای مجازی شوند. هنگامی که مدارس مجبور به ارائه آموزش آنلاین می‌شوند، دانش‌آموزان باید از فناوری استفاده کنند. آنها مجبورند در دنیای مجازی آموزش ببینند و یاد بگیرند. برای کمک به دانش‌آموزان در تبدیل شدن آنها به دانش‌آموزان پربار و شهروندان مسئول در دنیای مجازی، مدارس باید از این فرصت مناسب برای آموزش شایستگی‌های دیجیتال استفاده کنند.

مرجع این ترجمه، از آدرس زیر قابل دسترسی است.

<https://nepc.colorado.edu/blog/tofu-not-cheese>